

Ondeste-bideko farmakoen administrazioa

8. gaia

Edukien indizea

- ❑ Sarrera
- ❑ Ondeste bidetik administratutako farmakoak
- ❑ Ondestearen ezaugarri anatomo-fisiologikoak
- ❑ Xurgapen mekanismoak ondostean
- ❑ Ondesteko xurgapena baldintzatzen duten faktoreak
- ❑ Ondeste bidetik administratzeko forma farmazeutikoak
- ❑ Supositorioetan administratutako farmakoen dispozizioa
- ❑ Formulazioaren eragina ondesteko xurgapenean
- ❑ Ondesteko xurgapena hobetzeko estrategiak
- ❑ Abantailak eta desabantailak
- ❑ Ondesteko xurgapena ikasteko metodoak

Sarrera

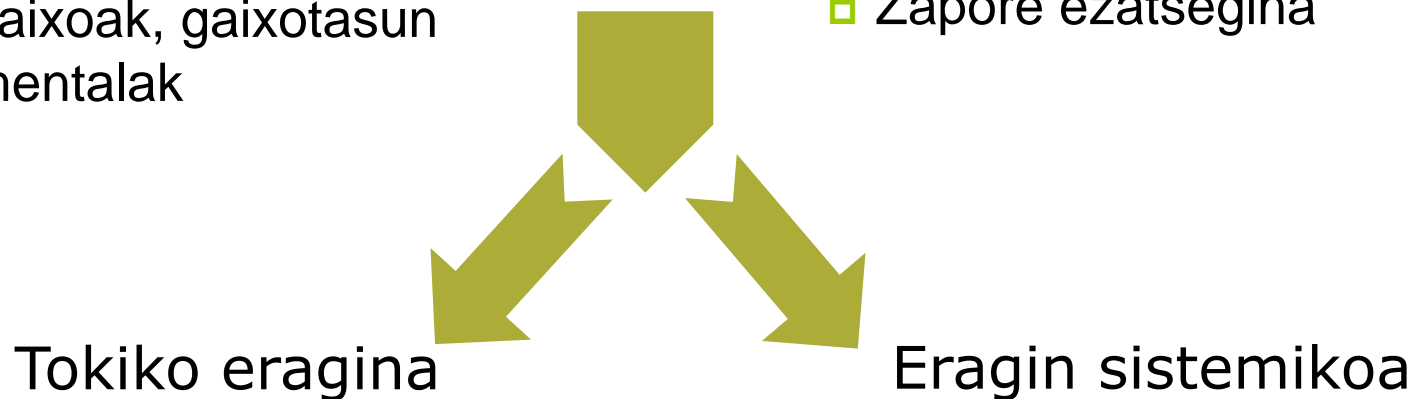
Egoera hauetan administrazio-bide alternatiboa

■ GAI XOAK:

- Goragaleak
- Kirurgia
- Ebakuntza-ostekoa
- Irensteko arazoak
- Haurrak, adineko gaixoak, gaixotasun mentalak

■ OSAGAI AKTIBOA:

- Tokiko narritadura
- Farmako ezegonkorra
- Gibelego lehen iragaite efektua jasaten duten farmakoak
- Zapore ezatsegina

Ondeste bidetik administratutako farmakoak

TOKIKO ERAGINA

Laxanteak	glizerina olio minerala
Hemorroide-kontrakoak	hidrokortisona dibukaina proxamina
Kolitisa, proktitisa	belladona mesalamina
Beherako enteropatogenikoa	neomizina
Kontrasterako sustantziak	bario sulfatoa diatrizoato

Ondeste bideetik administratutako farmakoak

ERAGIN SISTEMIKOA

Antihistaminikoak	prometazina
Migrainaren kontrakoak	ergotamina
AIEE	az. azetilsalizilikoa indometazina
Analgesikoak	morfina opio paracetamol
Lasaigarriak	klorpromazina
Bronkodilatatzaileak	teofilina
Antiemetikoak	trimetobenzamida

Ondestearen ezaugarri anatomo-fisiologikoak

---

1. ANATOMIA

- Ondesteko anpuluak: 12 cm

ondesteko likidoak:

1-3 ml

pH 6-8

lindirgatsua (muzina)

gaitasun indargetzaile baxua

- Ondeste-hodia: 3 cm

2. HISTOLOGIA

- Ez dago geruza serosorik
- Muskularra
- Submukosa: zain-plexua
- Mukosa: Biloxka edo mikrobiloxkarik ez
Loturak estuagoak
Heste meharrean baino garraiatzaile gutxiago

Ondestearen ezaugarri anatomo-fisiologikoak

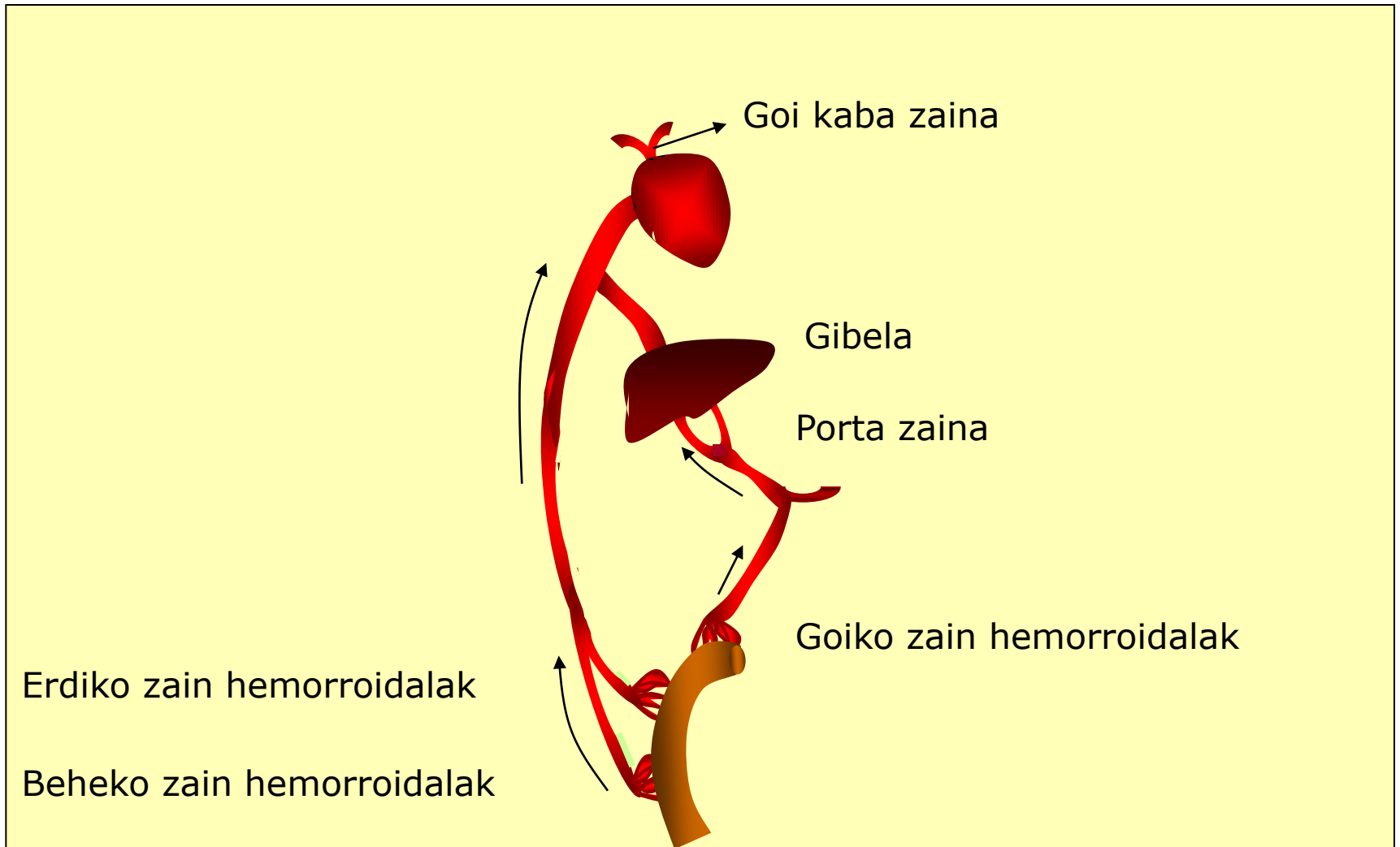
3. BASKULARIZAZIOA

- Zaintsua: zain hemorroidalak:
  - goikoak → gibela
  - erdikoak eta behekoak → zirkulazio orokorra
- Linfatikoa

4. FISILOGIA

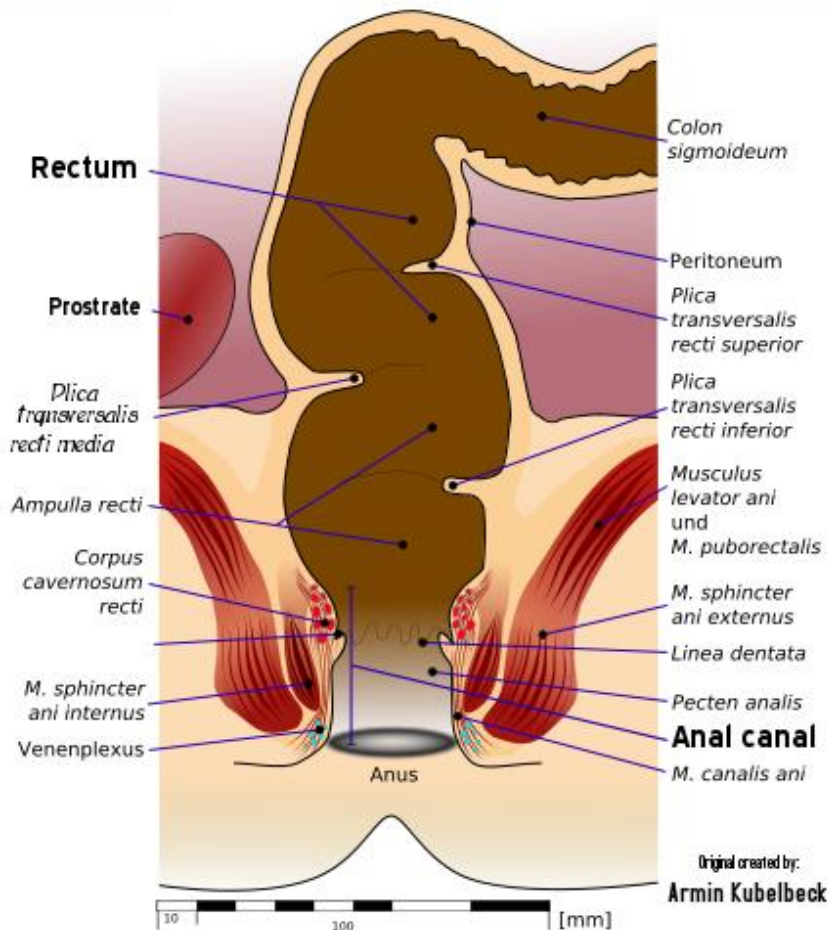
- Jariakinak: entzima proteolitikoen eduki baxuagoa

Ondestearen ezaugarri anatomo-fisiologikoak

Ondestearen ezaugarri anatomo-fisiologikoak

Armin Kubelbeck. Wikimedia Commons-en argitaratua "Creative Commons Attribution/Share-Alike License 2.5 License 2006" lizentziarekin.
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rectum_anatomy_de_01.svg

Xurgapen mekanismoak ondestean

---

1. Barreiadura pasiboa
2. Garraio parazelularra
3. Garraiatzaile bidezko garraioa

Ondesteko xurgapena baldintzatzen duten faktoreak

---

1. Fisiologikoak:

1. Ondesteko fluxu kantitatea
2. Ondesteko fluxuaren pHa
3. Ondesteko fluxuaren biskositatea
4. Xurgapen azalera
5. Erretentzio-denbora
6. Eduki fekala (enema laxanteak)
7. Odol irrigazioa

2. Fisiko-kimikoak:

1. Pisu molekularra
2. Banatze koefizientea
3. Disolbagarritasuna
4. pKa

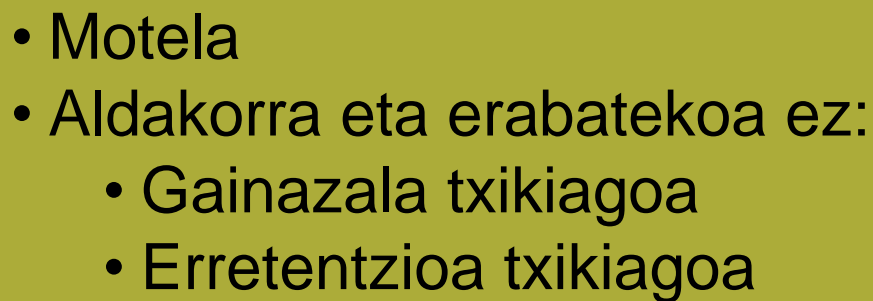
3. Formulazioa:

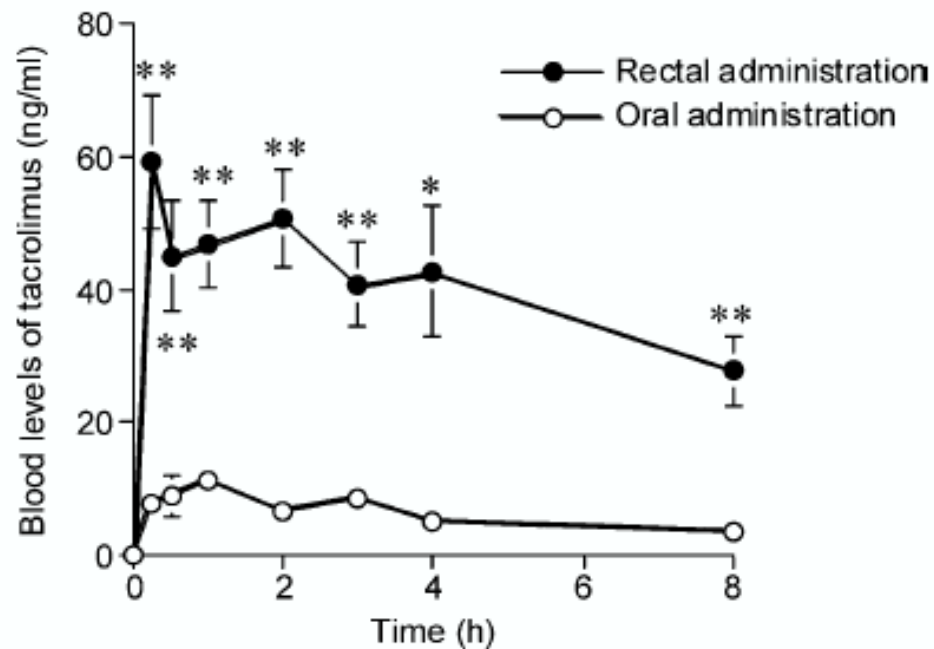
1. pH
2. Eszipientearekin elkarrekintzak
3. Eszipienteen biskositatea

Xurgapena

XURGAPENA

-
- Motela
  - Aldakorra eta erabatekoa ez:
    - Gainazala txikiagoa
    - Erretentzioa txikiagoa

Whole Blood Concentration–Time Curves of Tacrolimus after Rectal and Oral Administration to Rats

Saka M, Hobara N, Hokama N, Kameya H, Ohshiro S, Sakanashi M, Sarroh H. *Biol Pharm Bull* 2004; 27:1480-1482

Ondeste bidetik administratzeko forma farmazeutikoak

---

1. SUPOSITORIOAK

- Erabilienak (98%)
  - Eragin mekanikoa (glizerina)
  - Tokiko eragina (antihemorroidala)
  - Eragin sistemikoa (parazetamol)

2. ONDESTEKO KAPSULAK (kapsulatutako supositorioak)

3. DISOLUZIOAK, EMULTSIOAK ETA ESEKIDURAK

- Bolumena: 2,5 mL - 2 L
- Tokiko eragina edo sistemikoa
- Diagnostikorako erabili

4. ONDESTEKO DISOLUZIOETARAKO EDO ESEKIDURETARAKO HAUTSAK ETA KONPRIMITUAK

5. PRESTAKIN ERDISOLIDOAK

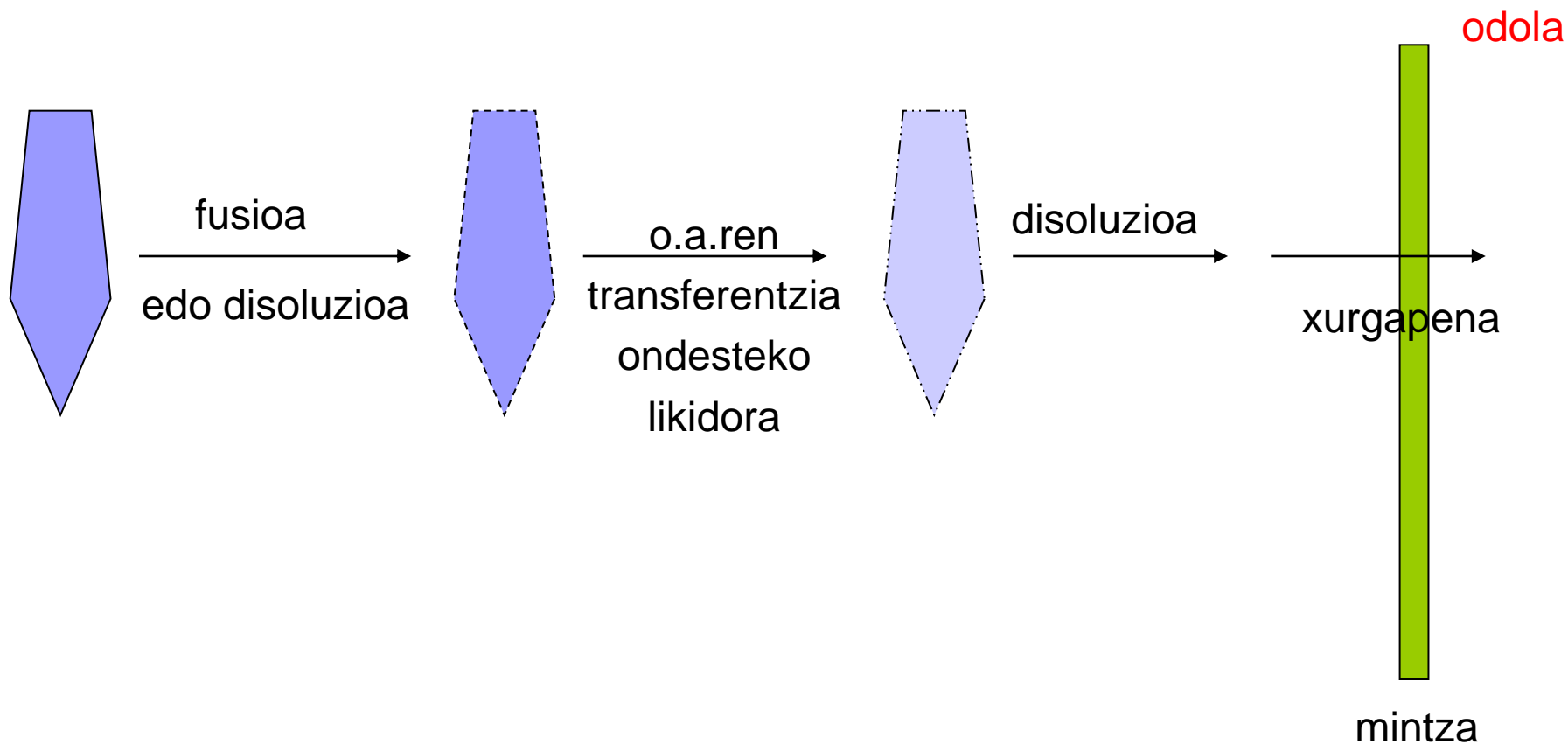
- Gelak
- Kremak
- Pomadak

6. ONDESTEKO APARRAK

7. ONDESTEKO TANPOIAK

Supositorioetan administratutako farmakoen disposizioa

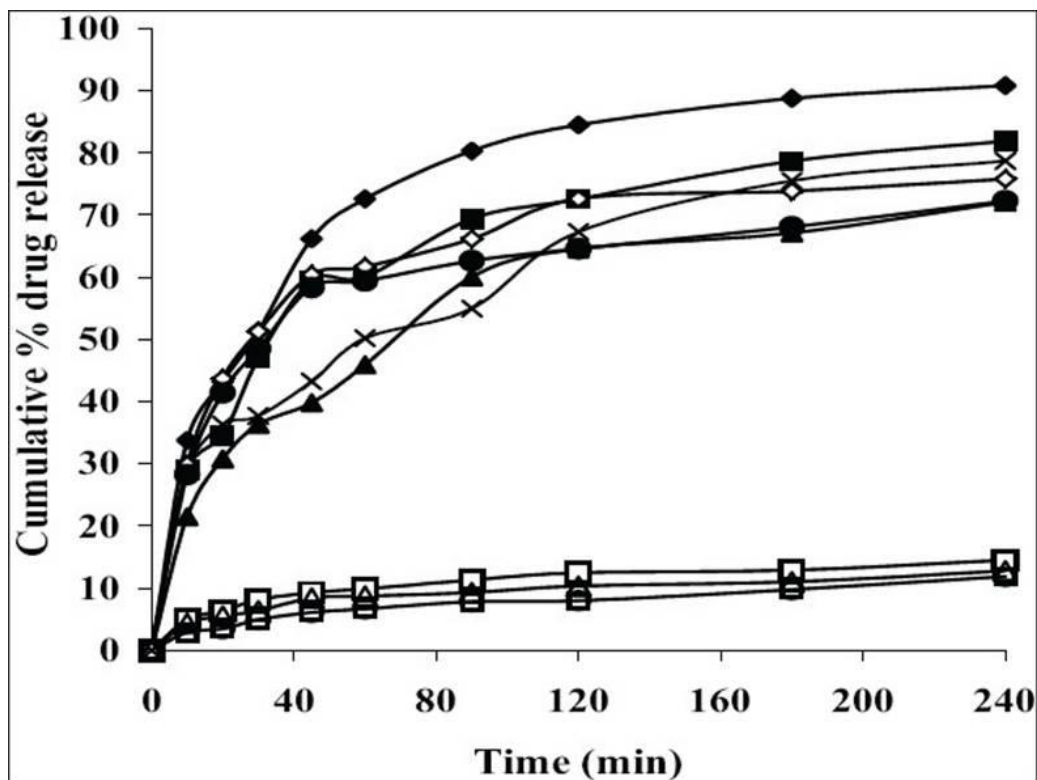

Supositorioetan administratutako farmakoen dispozizioa

	Farmakoa	Eszipientea
1. O.a-ren disoluzio urtsua	disolbagarria	hidrofiloa
2. O.a-ren disoluzio eta esekidura urtsua	partzialki disolbagarria	hidrofiloa
3. o/w emulsioa, farmakoa w-n disolbaturik	disolbagarria	koipetsua
4. o/w emulsioa, farmakoaren esekidura w-n	partzialki disolbagarria	koipetsua
5. o.a-ren esekidura urtsua	disolbaezina	hidrofiloa
6. w/o emulsioa, farmakoa w-n disolbaturik	disolbagarria	koipetsua
7. Emulsioa, o.a. fase oliotsuan	lipodisolbagarria	koipetsua

Supositorioetan administratutako farmakoen disposizioa

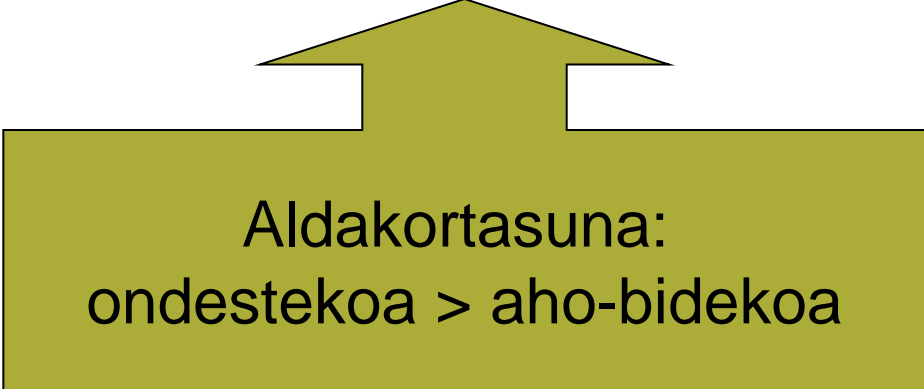
Tramadol farmakoaren askapena eszpiante ezberdinekin prestatutako supositorioetatik

Saleem MA, Taher M, Sanaullah, Najmuddin M, JAved A, Humaira S, Soshan S. *Indian J Pharm Sci* 2008;70: 640–644

Formulazioaren eragina ondesteko xurgapenean

- ❖ Azkartasuna:
  - Disoluzioa > supositorioak
- ❖ Biskositea (o.a-ren barreadura)
- ❖ Hedagarritasuna (gibealeko lehen iragaite efektua)
- ❖ Erretentzioa

Aldakortasuna:
ondestekoa > aho-bidekoa

Ondesteko xurgapena hobetzeko estrategiak

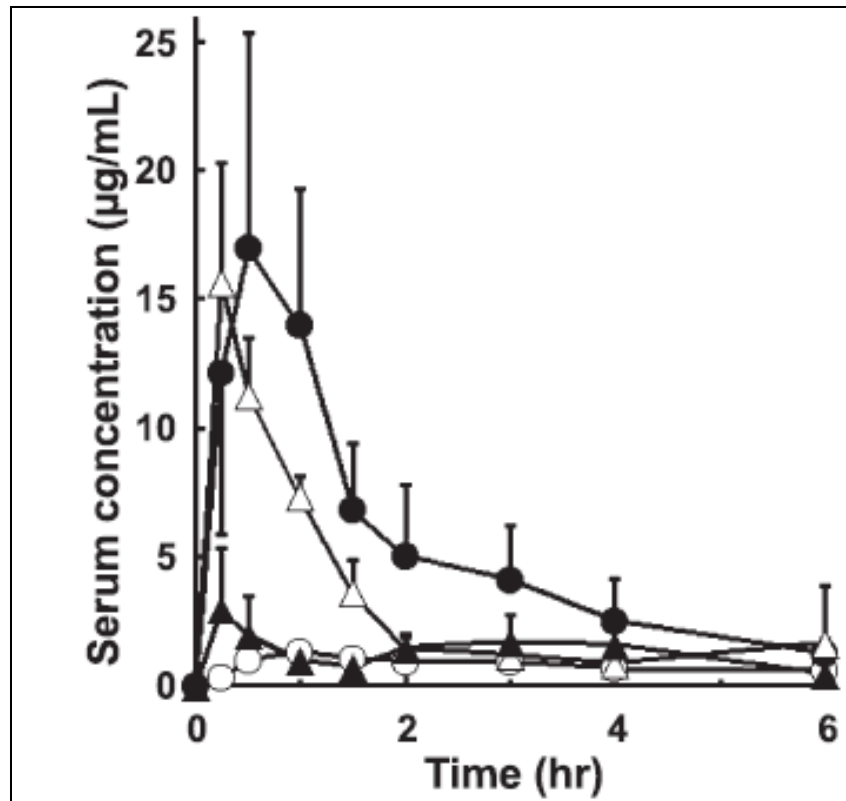
1. Xurgapenaren sustatzaileak:

1. Azilkarnitinak
2. Azilkolinak
3. Behazun gatzak
4. Salizilatoak
5. Gantz azidoen eratorriak

2. pH-ren kontrola

3. Biskositate-aldatzaileak

Ondesteko xurgapena hobetzeko estrategiak

- O: kontrola
- : laurato sodikoa
- △ : laurato + taurina
- ▲ : laurato + L-glutamina

Rebamipidaren kontzentrazio plasmaticoak supositorioetan arratoiei ondeste bidetik administratu ondoren.

Abantailak eta desabantailak

ABANTAILAK

1. Egonkortasuna
2. Gibelesko lehen iragaite efektua baxuagoa
3. Dosifikazio gaitasun handiagoa

DESABANTAILAK

1. Aldakortasuna
2. Gaixoen onarpen eta betetze baxua
3. Formulazioa konplexutasuna
4. Kostua

Ondesteko xurgapena ikasteko metodoak

---

1. In vitro:

1. Barreiadura gelaxkak
2. Zelula-kulturak

2. In vivo:

1. Arratoia:

- Disoluzioa edo esekidura (0,25 mL)
- Mikrosupositorioak

2. Untxia:

- Gainestimazioa eman daiteke

3. Beagle txakurra :

- Mikroenema (5 mL)
- Supositorioak (2,6 g)
- Gizakietan portaera aurreikusteko